יוסף'ס טויט

א מלחמה בילד פון י. אקונעוו
פון דוסיש איבערזעצט פון ד. ליפשיץ.

פיעלע און פערשיידענע מענשען האב איך געזעהען אויף דער מלחמה איך האב זיי געזעהען בעת אטאקעס, אויספאָרשונגען ווען זיי האבען יעדען מאָמענט געקוקט דעם טויט אין די אויגען אריין; איך האב געזעהען ווי די סאָלדאטען זיינען געפאלען פערוואונדעטע אין מיטען שלאכט־פעלד און האבען העלריש, אָהן א קרעכץ איבערגעטראָגען די וועהטאָגען.

צווישען דיזע סאָלדאטען וועלכע האָבען איבערגעלעבט די בלוטיגע בלעטער פון די גאָליצישע שלאכטען, צווישען דיא וועלכע זיינען דורכגעקראָבען הונדערטער וויאָרסט דורך בלאָטעט און שנעען, געגאנגען ביז אין האלז אין וואסער, זיינען געווען איבערהויפּט דאָרפישע פויערים, געזונדעע, פעסט געבויטע וואָס האָבען זיך ניט געשראָקען, אין האָבען געקוקט אויף דער מלחמה ווי אויף א שטיקעל "אַרבוט".

— אָבגעאַרבייט היינט — רייזען זיי צווישען זיך — און ראנקען גאָט.

אָדער:

— אך, עס בייסען מיר די הענד, ווען' וועט מען אונז שוין געבען אַבּיסעל אַרבייט די דייטשען אטאקירען.

נאָר פון די אלע קען מיר פון זיינען ניט אַרויס די קליינע, איינגעבוינענע, נישטיגע פיגורען פון אידישען סאָלדאט יוסף בראנפמאן מיין חבר פון ראָטע.

איך האָב צו אייך א ביטע — הער איך א הייזערינע שטימע.

נעבען מיר זעצט זיך אוועק אַ רויטער ווינקער סאָלדאטשיק. די אמוניציע נגט אויף איהם ווי א הענגער. שמאָלע ציעצעס, גרויסע אויערען, צוויי גרויסע מגען, פון וועלכע עס בלישטשעט א מעריג פייערעל און האלט אין איין בע־ען:

— ענטשולדיגט מיר איך בעט אייך.

— וואָס ווילסטו בראנפמאן?

— אויב איהר זענט פערנומען וועל איך צוקומען שפּעטער. עס מאכט ניט אויס ...

— וואָס ווילסטו?

מיר זיצען אין די טרענטשעס. די זונן בראָט. די ערשט אָבגעהאקטע סאָסנעס אוועקגעלעגט פאר די טרענטשעס שמעקען נאָך מיט סמאָלע, אוז בראנפמאן זעהט אווי ניט אויס ווי א סאָלדאט, אז איך וואונדער מיך ווי קומט דער נפש צו אונז אין די טרענטשעס, אין איבערהויפּט צווישען דעם גיהנום'דיגען פייער און שיסעריי.

— איהר ווייסט, — זאָגט בראנפמאן. קיין אידיש טאָר מען ניט שרייבען, און רוסיש קען איך נאָר מיי'נאָמען אונטער שרייבען. הע, הע הע! שרייבט מיך אָן א ברייוועל, איך בעט אייך.

און ער קוקט אויף מיר מיט אזעלכע אויגען אז איך קען איהם ניט אָבזאָגען.

זיצענדיג אויף דער ערד, דיקטירט מיר בראנפמאן זיין ברייף. ניין, ער דיקטירט ניט: זיין קוק איז אוועק ווייט, ווייט פון די ווייטע גאָליצישע פעלדער, דורך די געדיכטע בוקאָווינער וועלדער, דורך טייכען און בערג. ער זעהט זיין אויגענע שמאָדט מינסק, דעם מאַרק, זיין באקעליין קליינטעל. ער דיקטירט ניט; ער רעדט מיט זיין פרוי חנה.

— הארץ מיינס! איך וויים אז דו שלאפסט ניט דורך די נעכט. דענקסט אלץ וועגען מיר, וועגען דעם וואָס וועט זיין מיט אונזערע פינף ווערימלאך. אויב בעהיט גאָט, מען וועט מיך דערהרגענען. גלויב מיר, חנהלע אז איך וועל מיך בשלום צוריקקעהרען געזונד און שטארק, און וועל דיך זעהען מיט אונזערע קינדערלאך. מלחמה איז מלחמה. מיר הרגענען די עסטרייכער און דייטשען. און זיי הרגענען אונז, נאָר גאָט וועט מיך אויסהיטען. מיין דיענסט איז א גרינגע און אָהן סכנות. אין שלאכט בין איך ניט געווען און וועל ניט זיין.

— בראנפמאן, — שלאָג איך איהם איבער, דאָס איז דאָך א ליגען, און אייער האנד?

— די האנד? עס! שאָקעלט ער מיט זיין ארומגעבונדענע פערוואונדעטע האנד, די האנד איז דאָך ניט דער קאָפּ, ניט אמת? און צו וואָס דאַרף זי אָם וויסען? שרייבט איך בעט אייך...

— איך קאָך־פאר די סאָלדאטען. עס איז קיין סכנה דערביי ניטאָ. קוק חנה'לע נאָך אונזער קרעמעל, און גיב ניט אויף באָרג די שארמוטשניקעס. איך קען דאָך דיר, חנ ביזט דאָך א גוטע נשמה."

און לאנג, לאנג דיקטירט נאָך בראנפמאן, פערגעסט זיך וואו ער געפינט זיך, מאכט מיט די הענד, היצט זיך און ווערט מיט אמאָל שטיל, קוקט זיך ארום אויס מורא מען זאָל ניט דערהערען זיין אינטימען קול, לויפט צו צום אָפיציער און ניט איהם איבער די ניט אופגעריסענע נראנאטא, עס איז דאָ!

— מאלאדעץ! קלאפּט איהם דער אָפיציער אין פּלייצע, ווי איז דיי נאָ? מען?

— סאָלדאט פון דער 5־טער ראָטע יוסף בראנפמאן.

בראנפמאן זעצט זיך ווידער נעבען מיר. און שעפּטשעט עפּעס.

— פאר וואָס שטעלט איהר אייך אין סכנה?

— וואָס הייסט? איך בין דאָך א איד?

— נו, איז וואָס?

א איד דאַרף בעווייזען.

— וואָס בעווייזען?

—מלחמה, פערשטעהט איהר מיך, איז אזא זאך וואו דער איד דאַרף בעווייזען . . .

יא, יא, זאָלען זיי זאָגען וואָס זיי ווילען, אָבער איך וויים, אז איך קען אויך אזוי שטארבען ווי די ניט אידען. זאָלען זיי איפהערען ריידען. דריי לעבענס וואָלט איך אוועקגעגעבען אז עס זאָלען אויפהערען די בלבולים געגען אונז. אין מיטען האָט זיך דערהערט א סיגנאל צו אן אטאקע. מיר לויפען ארויס, א שטראָם עלעקטרישע ליכט פון שונאס "פראָזשעקטאָר" בענענענט אונז. מיר לעגען זיך אויף דער ערד. גראנאטען פליהען איבער אונז אָהן א צאָהל.

— דזין! דזין בא־אָ־דזה!

א גראנאטע צורייסט זיך ארום מיר פאר־לען, ווארפען זיך מענשען; באק צו באק ליגט עמיצער און כארכעלט. אין קאָפּ זשומעט. איך ווארט אָט־אָט, און מיך וועט אויף א גראנאט טרעפען. איך מאך מיר אויגען, עס טהוט א קלאפּ:

— פאָ־אָך!

— שוין? מיך צו איהם? אך, ווען עס זאָל איהם טרעפען, ניט מיך!

איך עפענען אויף די אויגען, נעבען מיר ליגט בראנפמאן מי טרעם פנים אראָב.

— בראנפמאן!

ער עפענט אויף די אויגען. אויף די ליפּען א בלוטיגען שאָם, און די שטארבענדע גרויע אויגען בעטען . . . .

—ענטשולדיגט מיר — איך האָב נאָר צעוויעזען מיין חוב בעוויעז . . . .

ער האָט א ציטער געטהאָן פונקאָפּ ביז די פיס און איז אויסגעגאנגען.

איך מוז ווייטער לויפען, מיינע אויגען פילען זיך אָן מיט טרעהרען.

— יוסף בראנפמאן! איך וועל שרייבען דיין חנה'לע, אויב איך וועל נאָר לעבען, וועל איך איהר שרייבען!

סאָציאַליזם, טרייד יוניאָניזם און פרויען־בעוועגונג אלס פערזי־כערונג נעגען נייע סלחסות

אויסער דער וועלט־האנדעל מיט זיינע אינטערנאציאָנאלע אינטערעסען זענען, לויט דער מיינונג פון־דזשאָרדזש הערמאן באָרסט, פאראן נאָך אנדערע וויכטיגע פאקטאָרען פאר א שטענדיגען פריעדען אין דער צוקונפט. איינער פון זיי איז דער סאָציאַליזם.

אין געוויסע קרייזען, בעמערקט דער שרייבער, איז מען די לעצטע צייט גענייגט קליין צו מאכען דיא וויכטיגקייט און די קראפט פון דעם סאָציאַליזם, ווייל ער איז ניט אימשטאנד געווען צו פערהינדערען דיעזען קריעג. דאָך דארף מען ניט פערגעסען, אז אין בערלין אליין זענען דעם 29טען יולי פון פאריגען יאהר אָבגעהאלטען געוואָרען 28 ריעזיגע פּראָטעסטפערזאמלונגען. איבער 70 טויזענד פערזאָן האָבען זיך פערזאמעלט כיי איינעם פון דיעזע מיטינגען, אויף וועלכע די עסטריי־כישע רעגיערונג אי זביטער אטאקירט געוואָרען אלס די אָנגרייפערין. מיר האָבען קיין רעכט ניט צו טאדלען די סאָציאַליסטען און זיי פאָרוואָרפען, אז זיי האָבען פערנאכלעסיגט זייער פּפליכט; פונקט ווי מיר וואָלטען ניט געקענט בעשולדיגען א פייער קאָמפּאני, דערפאר וואָס עס איז איהר ניט געלונגען איינצולעשען א פייער, וואָס האָט אויסגעבראָכען אין אַ אַיל־פעקטאָרי אָדער אין א פּולווער־פאבריק. דיא קריעגס־ערקלעהרונג האָט געהאט די ווירקונג אז אַרייַנצושלעפּען אלעמען אין דעם מורא'דיגען וויכער. "צי עס עס געפעלט אונז צי ניט", שרייבט באָרסט, "אָבער מיר מוזען צוגעבען די וואקסענדע מאכט פון'ם סאָציאַליזם; און ווען די מעגער פון פאָלק, די איצטיגע סאָלדאטען, וועלען ווערען מיע־ און איבערדריסיג פאר דיזער שווערליכער אויסשלאָכטונג, וועלען זיי זיך אָנכאפּען אָן דער איינגעזינער ממשות' דיגער רעגיערונגס־פאָרם, וועלכע האלט דאָס געמיינשאפטליכע וואוילזיין העכער איבער דעם עגאָאיזם פון די מאָנארכען, און א נייער און מעכטיגערער סאָציאַליזם וועט זיך אויפהויבען פון די רואינען פון דעם אלטען".

א צווייטער פאקטאָר פאר'ן פריעדען איז די ארבייטער בעוועגונג, דער טרייד־יוניאָניזם. דער ארבייטער האָט קיינמאָהל ניט קיין שום נוצען פון דער מלחמה. ער האָט אלעס צו פערלירען דערביי און קיין זאך ניט צו געווינען, און אין די לעצטע יאָהרען האָט ער דיעזע געפיהלען אויסגעדריקט פאר דער וועלט אין קלאָהרע, צייט וואָפּע, דעם נעגעראל־סטרייק, האָט ער געמאכט מען זאָל איהם רעספּעקטירען און מורא האָבען פאר איהם. ערשט מיט עטליכע יאָהר צוריק, ווען עס האָט געהאלטען ביי א מלחמה צווישען פראנקרייך און ביידע לענדער אָבגעהאלטען דעמאָנסטראציעס און מאס־מיטינגען, אויף וועלכע מען האָט געקענט זעהען פאָהנען מיט דיווערטער: "די גאנצע טעריטאָריע פון פראנקרייך און דייטשלאנד צוזאמענגענומען, איז ניט גענוג ווייטכיע צו פערניסען עטליכע א טראָפּען בלוט אפילו פון איין איינציגען דייטשען אָדער פראנצויזישען ארבייטער".

דער טרייד־יוניאָניזם און דער סאָציאַליזם, זאָגט באָרסט, זענען נאָך געווען כמעט אונבעקאנט פאקטאָרען אין דיא טעג פון דער פראנצויזיש־דייטשער מלחמה, וועהרענד היינט צו טאָג שטעלען זיי מיט זיך פאָר געוואָלדיגע כחות; און הגם זיי זענען נאָך אין זייער קינדהייט, האָבען זיי אָנגעהויבען בענרייפען זייערע גרויסע מענליכקייטען צו ברענגען פריעדען אויף דער ערד.

נאָך א פערזיכערונג געגען נייע מלחמות אין דער צוקונפט, זעהט דער שרייבער אין דער קריטישער עקאָנאָמישער לאגע, וואָס מוז ארויסוואקסען פון דיזען שוידערליכען קריעג. ער ציטירט די קאָנסערוואטיווע ענגלישע פינאַנציעלע צייטונג "דהי עקאָנאָמיסט", וועלכע ערקלעהרט, אז די לאסט פון די קריעגס־שטייערען וועט זיין אזוי שווער, אז נאָכ־דעם, ווי עס וועט געשלאָסען ווערען פריע דען, וועט קומען א לאנגער, בלוטיגער קאמפּף צווישען קאפּיטאל און ארבייט אין בער נאנץ אייראָפּא. "צי מיר זענען איינ־שטימיג דערמיט צי ניט", זאָגט באָרסט, "אָבער מיר מוזען גלויבען, אז די אונגע־הייערע פערמעהרטע שטייערען, וועלכע ווערען ארויפגעצוואונגען אויף די צוקינפ־טיגע דורות, וועלען מאכען אז די שטאאטסמענער זאָלען זיך גוט מישב זיין, איידער זיי וועלען אריינוואָרפען זייערע פעלקער אין נאָך א מלחמה. איצט אין דעם מאָמענט איז אייראָפּא פער'שכור'ט פון א מורא'דיגען פאטריאָטישען שנעגען, אָבער ווען דיעזע פאָרם פון פאנאטיזם וועט זיך ביסלעכווייז פערוואנדלען אין ניכטערע ווירקליכקייטען, דאן וועלען די פעלקער אָנפאנגען כערעכנען די קאָס־טען . . ."

דער שרייבער לענט אויף גרויסע אָפּ־זונגען אויף די פריעדענס געזעלשאפטען און אויף דער בעוועגונג פאר פרויען רעכ־טע, איבערהויפּט אויף די לעצטע. פרויען־שטימרעכט, זאָגט ער, איז נאָך א מעכ־טיגע, ווייט־פערשפּרייטע בעוועגונג, וואָס האָט א בעדייטענדע ווירקונג אויף דעם קומענדען פריעדען פון דער וועלט. ס'איז א קלאָהרער, אונבעשטרייטבארער פאקט, אז פויילען זענען געגען מלחמות, ניט קו־קענדיג דערווייל, וואָס אין דעם איצטיגען מאָמענט זענען די פרויען פון אייראָפּא, אזוי ווי די סאָציאַליסטען, ארייַנגעצוויגען געוואָרען אין דעם פעריקטען פאטריאָטי־שען וויכער. ס'איז קיין צווייפעל ניט, זאָגט באָרסט, אז ווען די פראגע פון קריעג אָדער פריעדען זאָל איבערגעלאָזט ווערען פאר די פרויען און די מוטערס צו ענט־שיידען, וואָלט קיינמאָל קיין ביקס ניט אויסגעשאָסען; און ער זעהט דאָרוס אין דער ענטוויקלונג און אין דעם פאָרטשריט פון דער פרויען בעוועגונג א גרויסע גאָ־ראנטיע פאר דעם פריעדען אין דער צו־קונפט.

דיזע אלע דעמאָנסטע פאקטאָרען ביל־דען, לויט דער מיינונג פון דעם שרייבער, א עפּעטע פערזיכערונג געגען נייע מלחמות. באָרסט דענקט, אז איינער פון די רעזולטאטען פון דיעזען קריעג וועט זיין די פערקלענערונג, אויב ניט די פאָלשטענ־רינע אָבשאפאונג, פון די אָרמייען אין פלאָטען. ער איז אזוי אָפּטיסיסטיש, אזוי האָפנונגספול, אז ער גלויבט ניט אין א דויערהאפטען האָס צווישען די נאציאָנען, וועלכע פיהרען איצט קריעג איינע געגען די אנדערע. "אין דער צייט, וואָס די אויפ־רעגונג עקזיסטירט", זאָגט ער, "איז קיין אָפּפער ניט צו גרויס און מענשען שליסען זיך אָן אָן דער פאָהן פון לאנד, ניט קו־קענדיג צו וואָס פאר א קלאסע אָדער פאר טיי זיי געהערען. דיזע אויפרעגונג, מורא, פאטריאָטישער פייער, אָדער ווי איהר זאָלט עס ניט אָנרופען, מוז אמאָל קומען צו אן ענד, און דאן מענען מיר ערוואַרטען א צוריקווירקונג, וועלכע קען א קעהר טהאָן דעם שטראָם אויף דער אנדער זייט, ווען די לענדער וועלען אָנהויבען בערעכנ־נען די קאָסטען; ווען די אלמנות און די יתומים וועלען זעהען ווי די סאָלדאטען קומען צוריק, און זיי וועלען בענרייפען, אז זייערע ליעבע און טהייערע זענען פאר זיי פערלאָרען; ווען די פערוואונדעטע און די קריפּעלס וועלען זיך אומקעהרען פון די שלאכט־פעלדער, ניט זייענדיג אימשטאנד צוא טאָהן זייער פריהערדיגע ארבייט און צו ערנעהרען זייערע פאמיליען; ווען די צו־קריפּעלטע לעבען־געבליבענע סאָלדאטען וועלען שילדערען די טויטליכע ווירקונגען פון ניפּטיגע גאזען, דאָס מינעווען פון טרענטשעס, אָבער דאָס אריינוואָרפען זיך אין פּלאָנטערס פון עלעקטריזירט שטע־כיגע דראָטהען, — וועט דער איינדרוק זיין אזוי מעכטיג, אזוי געוואַלטיג, אז יעדער איינער וועט אָנווענדען נייע מיט־לען און מאכען איבער־מענשליכע אָנ־שטרענגונגען ניט צו דערלאָזען, אז דאָס זאָל ווען עס איז ווידערהאָלט ווערען".

א. פ.

דיימאנדס

$1 $2 $3

זוכענטליך־

איהר האט יעצט די געלעגענהייט צו האָ־בען דעם פיינסטען דיימאנד אדער אנדערע דזשועלערי דורך דאס כרעדיט סיסטעם פון דזשייסאב בראדער. דיימאנדס זיי עס איז בעוואוסט ווערט אלע מאל מייערע און עס איז אן אייביגהייט.

מיר נעסטריען יעדען עהרליכען מענשען זא דאס איהר האט די געלעגענהייט צו קויפען ביי אונזדיימאנדס ניט די דייכטסטע אבצאהלונגען. ספּעשיעל דיסקאונט 10 פּראָצענט פאר פעש. דזשייקאב בראדערס 15 יאנג סטריט ארקייד.

צו אלע ארגאניזאציאָנען וועלכע זע־נען פערטרעטען אין דער נאצ. ארב. קאָנפערענץ פאר אי־דישע רעכטע

צו יעדער איינער פון אייך איז גוט בעקאנט דיא וויכטיגקייט פון דער ארבייט פון קאָנפערענץ, אָבער ניט אלע האָבען ביז יעצט גענומען א טיכטיגען אנטייל אין דער ארבייט, דיעזעס האָט געבראכט א גרויסע אונגערדנונג אין דער ארבייט. עס האָט זיך פעראנדערלט א זעהר וויכטיגער פונקט ביי דע קאָנפערענץ, וועגען רעקאָ־מאנדירען, דער ארבייטער קאָנווענשאָן אין נויאָרק, אז זי זאָל אנטייל נעמען אין דעם קאָנגרעסגרעס, וואָס נעהט צוזאמענגע־רופען ווערען פון אלע שיכטען פון אידי־שען פאָלק דיעזער פונקט איז געווען דער אויף וועלכען אלע דעלעגאטען האָבען זיך ביי די ערשטע זיצונג פון דער היינט קאָנ־פערענץ ניט געקענט איינינען, ווייל עס איז פאר איינינג דעלעגאטען ניט פלאָהר געווען די אויפנאכט פון דעם קאָנגרעס, אז דערפאר איז אָפּגעלייגט געוואָרען די רעזאָלוציע פון קאָנגרעס אויף איינינג וואָכען, בכדי עס זאָל פערהאנדעלט ווערען ביי די מיטונגען פון ד' יאָרגאניזאציאָנען און עס זאָל פאר זיי קלאָהר ווערען דיא נויטווענדיגקייט פון א קאָנגרעס.

נאָך א משך פון 3 וואָכען צייט זענען זיך צוגעזאמענגעקומען די דעלעגאטען פון 15 ארגאניזאציאָנען און האָבען גאנץ ערנסט דיסקוטירט די פראגע פון א קאָנגרעס, און עס איז בעשלאָסען געוואָרען מיט 16 וואוטס געגען 8 אז דער טאָראָנטאָער קאָנ־פערענץ זאָגט זיך ארויס פאר א קאָנגרעס צונויפגערופען אויף דעמאָקראטישע יסודות. און די געשיכטע דעלעגאטען צום קאָנווענשאָן מוזען אויספאָרערען די קאָנ־ווענשאָן זיך צו בעטייליגען אין קאָנגרעס. האָבענדיג אין זינען דעם בעשלוס פון קאָנ־פערענץ פאר א קאָנגרעס איז קיינעס ניט איינגעשטעלט אויף דער רעפערענדום־ווערטירט, דער געשיכטער. דעלעגאטן וועט געהען וואוייטער ביי דער קאָנווענשאָן געגען א קאָנגרעס ה. ה. געגען דעם וויילען פון די וואָס ער רעפערענדירט, און דערפאר האָט מען ביי דעם נעכטיגען מיטינג ערוועהלט פריינד סקאָבעלסקי אלס פערטרעטער פון טאָ־ראָנטאָער קאָנפערענץ אָבער פריינד סקאָ־בעלסקי אלס אינטעליגענטער און הער־ליכער מאן האָט ערקלעהרט: אָבוואָהל עס איז בעשלאָסען געוואָרען רעקאָמאנדירען דער קאָנווענשאָן אנטייל נעמען אין קאָנ־גרעס, וועט ער וואוייטען דאנעגען, דערפאר וואָס ער איז געהוילען א קאָנגרעס אין אנצופריעדענהייט פון דער קאָנפע־רענץ מיט זיין ערקלעהרונג איז געווען זעהר גרויס.

פריינד סקאָבעלסקי זעהענדיג אז מען איז געגען איהם בלייבט דערפאר וואָס ער איז געגען א קאָנגרעס האָט זיך צוריק גע־צויגען אלס דעלעגאט.

עס איז בעשלאָסען געוואָרען אז פאר מיטוואָך אוועגד 8 אויהר זאָל פערופען ווערען א ספּעשעל מיטונג פון אלע דעלע־גאטען ביי וועלכען עס זאָלען פערהאנ־דעלט ווערען דריי פונקטען:

1) אונזער שטעלונג צום קאָנגרעס.
2) גיבען אינסטרוקשאָנס צום דע־לעגאט.
3) ערוועהלען א דעלעגאט.

אלע ארגאניזאציעס זענען געבעטען זיך פעראינטערעסירען אין דער ארבייט און זאָל ביי זייערע מיטונגען זיין אויף דעם טאגעס אָרדנונג, די שטעלע פון דעם אידישען ארבייטער צום אידישען קאָנג־רעס.

איהר מוזט געדיינקען אז דער קאמפּף פאר אידישע רעכטע איז ניט קיין קלאסען קאמפּף, און דערפאר מוזען מיר זיין אלע שיכטען פון פאָלק גלייך פעראינטערע־סירט אין דער בעפרייאונג פון פאָלק. זעהט ערוועהלט און שיקט געזעצליכע דע־לעגאטען, בכדי עס זאָל ניט קומען צו קיין מיספערשטענדניסען ווי עס איז געווען ביז יעצט אז עס זענען געקומען דעלעגאַ־טען און מיט א סטעמפּ פון א פרעמדער ארגאניזאציע. און איינינג גאָר אָן קרע־דענשילס.

די קאָנפערענץ איז א אונפארטייאי־שע און די ארגאניזאציעס און בעזונדער די יוניאָנס דארפען פאָדערען פון זייערע דעלעגאטען אז זיי זאָלען זיי פע ר־ט ר אָ ט ע ן ניט די פארטיי צו וועלכער בעלאנגען.

מיט אכטונג

מ. קרעמער, סעק.

אויפמערקזאם

ליידים - טיילארס

דיא וויכטיגסטע זאך אין אייערע ביזנעס איז צו מא־כען גארמענטס מיט א פויר־פעקט פיט. — כדי דאס צו מתאן מוזט איהר האבען פאל־קאמענע פארמס. די

דייל בראנד

געמאכט צו פאסען קאנאדיען פרויען פאר דעם קאנאדיען מאיזיעקטשורער איז דער פארם וואס דארפט.

- DALE -
WAX FIGURE Co. Limited
106 FRONT STREET East

פעלעפאנס:
מען — — — 3023
דזשאנקשאן — 1923

חתן כלה

זאלען דאָס נעהמען אין אכט!

מעררידזש לייסענס

קאן מען קריגען אין אפיס פון

„אידישען זשורנאל"

נאטיס!

דיא יעניגע וואס וועלען דא נעהמען זייערע מעררידזש לייסענס וועלען קריגען געדרוקט א שעהנעס בעריכט פון זייער חתונה. פריי

בענוצט זיך מיט דיעזע געלעגענהייט!

אדרעס פון דעם זשורנאל

67 עליזאבעטה סטריט 67

אידען פון דער גאנצער וועלט!

26

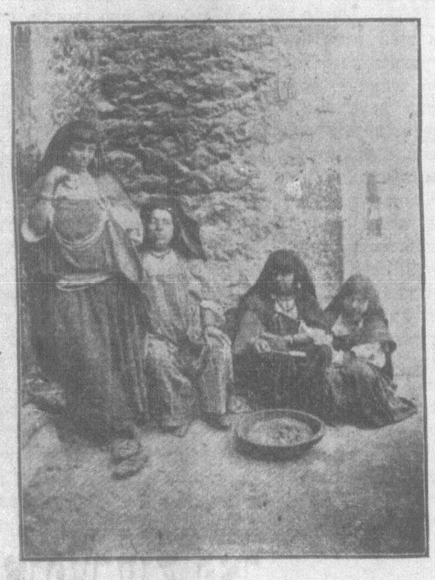

צו איהר ווילט בעקומען א פריין אָדער ניט, די בילדער דארפט איהר זאמלען.

מיט פיעל שווערינקייטען איז אָנגעקומען די בילדער צו בעקומען.

א סערעיע פון בילדער געזאמעלט איז פערשיעדענע לענדער איז פער־בונדען מיט גזויסע אויסגאָ־בען.

די בילדער זענען פאסיג פאר אן אלבום.

אז איהר וועט זיי אָנקלייבען, וועט איהר האבען די שעהנסטע אידישע זאמלונג זאמעלט די בילדער, און ביי א קליינער אנשטרענגונג, וועט איהר נאָך אויך בעקומען א פריין.

זאמעלט די בילדער און בעקומט א פריין

מיר וועלען דרוקען ארום 100 בילדער וועגען אידישע טיפען פון אלע וועלט טהיילען.

די בילדער וועלען ערשיינען יעדען טאָג א בילד, זיי וועלען ניט האבען קיין אונטערשריפטען אונטער זיך און די לעזער וועלען דארפען טרעפען, וועלכען אידישען טיפ, דאָס בילד שטעלט פאָר.

ווען אלע בילדער וועלען אָבגעדרוקט ווערען, וועלען די לע־זער דארפען אריינשיקען זייערע בילדער, מיט די אונטערשריפ־טען, וועלכען אידישען טיפ, יעדעס בילד שטעלט פאָר, פון די וואָס וועלען אריינשיקען די ריכטיגע ענטפערס, וועלען 25 בער־קומען פריזען א פראכטפאָל געבונדענעס און אינטערעסאנטען בוך.

וויכטיגע נייעס פאר אלע אידען פון דער וועסט ענד.

די בעסטע וויינען און ליקער

מיר זיינען אין דער רעכטער הארץ פון דער אידישער געגענד, 25 יאָהר אין דיא ביזנעס און מיר האָבען די בעסטע קענדער און אינטערעסירטע קאָנזאָקען אונד ברענדיס צו די בילליגסטע פרייזען.

א ספּעשעל דיסקאונט פאר חתונות, פארטיעס און זא וויידער.

מיר גאראנטירען פולע צופרידענהייט.

פערגעסט ניט אז דאָס אלעס האָט איהר

אין דער

מעטראָפּאָליטאן ליקער סטאָר

201 סטעט סטריט

א. פעטערסאָן, פּראָפּ. — מעלעסאָן קאָלעדזש 84